

2-Hai Pháp:

Có hai pháp mà kẻ vô trí phạm tội, đó là không tự thấy lỗi mình và không sám hối tội này. Có hai pháp mà người có trí phạm tội, đó là tự thấy tội và có thể như pháp sám hối tội này.

Có hai loại phạm là phạm khinh và phạm trọng.

Có hai loại phạm là phạm tội Hữu tàn và phạm tội Vô tàn. Có hai loại phạm là phạm tội có thể đối trước người khác sám hối và phạm tội có thể tâm niệm sám hối.

Có hai loại chúng là chúng như pháp và chúng phi pháp. Lại có hai loại chúng là chúng trước (đục, dơ không thanh tịnh) và chúng thanh tịnh.

Có hai loại Tăng là Tăng khổ trụ, không phải lạc trụ, thường phạm tội, không tùy thuận giáo mà tùy thuận ác pháp; và Tăng lạc trụ, không phải khổ trụ, không thường phạm tội, tùy thuận giáo, không tùy thuận ác pháp.

Có hai hạng người vô trí là nên hối lỗi mà không hối lỗi và không nên hối lỗi lại hối lỗi. Có hai hạng người có trí là nên hối lỗi liền hối lỗi và không nên hối lỗi thì không hối.

Có hai hạng người vô trí là có phạm và có che giấu. Có hai hạng người có trí là không phạm và không che giấu. Người vô trí che giấu thì có hai quả báo là địa ngục và ngạ quỷ; người có trí không che giấu thì có hai quả báo là cõi trời, người. Phật bảo; “Lời ta nói ra vì không tin thọ nên che giấu; nếu che giấu thì không lìa sanh, già, bệnh, chết, ưu bi khổ não. Ngược lại, lời ta nói ra nếu tin thọ thì không che giấu; nếu không che giấu thì sẽ lìa sanh, già, bệnh, chết, ưu bi khổ não”.

Có hai loại thiện là biết phạm và biết sám hối.

Có hai loại thanh tịnh là giới thanh tịnh và kiến thanh tịnh.

Có hai loại thấy phi pháp: Phi pháp thấy là pháp và pháp thấy là phi pháp. Có hai loại thấy như pháp: Phi pháp thấy là phi pháp và pháp thấy là pháp.

Có hai loại Tỳ-ni là Tỳ-ni tham dục và Tỳ-ni sân nhuế; lại có hai loại Tỳ-ni là Tỳ-ni Tỳ-kheo và Tỳ-ni Tỳ-kheo-ni; lại có hai loại Tỳ-ni là Tỳ-ni phổ biến và Tỳ-ni không phổ biến.

Có hai pháp mà người quen biết nhiều có lỗi, đó là phi pháp cho là pháp và pháp cho là phi pháp. Có hai pháp mà người quen biết nhiều không có lỗi, đó là phi pháp cho là pháp và pháp cho là pháp.

Có hai pháp mà người đoán sự (xử đoán sự việc) có lỗi, đó là phi pháp xử đoán là pháp, pháp xử đoán là phi pháp. Có hai pháp mà người đoán sự không có lỗi, đó là phi pháp xử đoán là phi pháp và pháp xử đoán là pháp.

Có hai loại nói có lỗi, đó là phi pháp nói là pháp và pháp nói là phi pháp. Có hai loại nói không có lỗi, đó là phi pháp nói là phi pháp và pháp nói là pháp.

Có hai loại người giáo hóa có lỗi, đó là phi pháp dạy là pháp và pháp dạy là phi pháp. Có hai loại người giáo hóa không có lỗi, đó là phi pháp dạy là phi pháp và pháp dạy là pháp.

Có hai pháp khiến chánh pháp diệt vong, mai một; đó là Tỳ-kheo nghi pháp và nghi Tỳ-ni. Có hai pháp khiến chánh pháp không bị diệt vong, mai một; đó là Tỳ-kheo không nghi pháp và không nghi Tỳ-ni. Lại có hai pháp khiến chánh pháp diệt vong, mai một; đó là Tỳ-kheo dạy phi pháp cho người khác và dạy phi Tỳ-ni cho người khác. Lại có hai pháp khiến chánh pháp không bị diệt vong, mai một; đó là Tỳ-kheo dạy người khác như pháp và dạy người khác như Tỳ-ni.

Có hai việc mà Phật ngăn dứt việc ăn biệt chúng, đó là làm lợi ích cho đàn việt, không để cho các ác Tỳ-kheo được thế lực và chúng tăng được thanh tịnh an lạc.

Có hai việc mà Phật cho làm yết ma Khổ thiết, đó là khiến kẻ ác không được thế lực và người thanh tịnh được thế lực. Như thế cho làm các loại yết ma như yết ma Y chỉ, yết ma Khu xuất, yết ma Hạ ý, yết ma Bất kiến tấn, yết ma Bất tác tấn, yết ma Bất xả ác tà kiến tấn, yết ma Biệt trụ, Ma-na-đỏa, Bổn nhật trị, yết ma Xuất tội đều là khiến cho kẻ ác không được thế lực và người thanh tịnh được thế lực.

Có hai pháp đấu tranh: Phi pháp nói là pháp, pháp nói là phi pháp. Như thế tranh cãi, mắng chửi, nói xấu nhau; nếu không dùng pháp và Tỳ-ni để trừ diệt thì Tăng sẽ bị phá, Tăng phiền não, Tăng chia rẽ, Tăng khác biệt.

Có hai pháp không đấu tranh: Phi pháp nói là phi pháp, pháp nói là pháp. Như thế không tranh cãi, không mắng chửi, không nói xấu nhau; nếu dùng pháp và Tỳ-ni thì Tăng sẽ không bị phá, Tăng không phiền não, Tăng không chia rẽ, Tăng khác biệt.

Có hai việc nên Phật dạy làm Hòa thượng, đó là hiện tại được

thanh tịnh giới và vị lai được phạm hạnh lâu dài. Cũng như vậy A-xà-lê giáo giới Tỳ-ni, nói hoặc ngăn Ba-la-đề-mộc-xoa, Tỳ tứ hoặc ngăn Tỳ tứ, làm chứng tội của người, khiến người nhớ tội... làm các loại yết ma cho đệ tử cộng hành, đệ tử cận hành và Sa-di, trong hiện tại được thanh tịnh giới và vị lai được phạm hạnh lâu dài.

Có hai việc nên Phật nói Hiện tiền Tỳ-ni, đó là hiện tại được thanh tịnh giới và vị lai được phạm hạnh lâu dài. Cũng như vậy nói Ưc niệm Tỳ-ni, Bất si Tỳ-ni, Tỳ ngôn Tỳ-ni, Thật mịch Tỳ-ni, Đa mịch Tỳ-ni, Bồ thảo Tỳ-ni, trong hiện tại được thanh tịnh giới và vị lai được phạm hạnh lâu dài.

Có hai loại hủy báng Phật, đó là phi pháp nói là pháp, pháp nói là phi pháp. Có hai loại không hủy báng Phật, đó là phi pháp nói là phi pháp, pháp nói là pháp.

Có hai loại nêu ra lỗi Phật, đó là phi pháp nói là pháp, pháp nói là phi pháp. Có hai loại không nêu ra lỗi Phật, đó là phi pháp nói là phi pháp, pháp nói là pháp.

Có hai loại không theo lời Phật dạy, đó là phi pháp nói là pháp, pháp nói là phi pháp. Có hai loại thuận theo lời Phật dạy, đó là phi pháp nói là phi pháp, pháp nói là pháp.

Có hai loại không theo Tỳ-ni, đó là phi pháp nói là pháp, pháp nói là phi pháp. Có hai loại thuận theo Tỳ-ni: Phi pháp nói là phi pháp, pháp nói là pháp.

Có hai loại tội: Phi pháp nói là pháp, pháp nói là phi pháp. Có hai loại không tội: Phi pháp nói là phi pháp, pháp nói là pháp.

Có hai loại vứt bỏ (khí): Tự mình bỏ những vật cần dùng và chúng Tăng như pháp hòa hợp tác pháp bảo vứt bỏ. Có hai loại không vứt bỏ: Tự mình không vứt bỏ và Tăng như pháp hòa hợp tác pháp bảo vứt bỏ mà không vứt bỏ.

Có hai loại không ở chung: Tự mình phạm tội Bất cộng trụ và Tăng như pháp hòa hợp tác pháp không cho ở chung. Có hai loại ở chung: Tự mình làm hạnh ở chung và Tăng như pháp hòa hợp tác pháp cho ở chung.

Có hai loại ở chung có lỗi: Tự mình phạm tội Bất cộng trụ mà ở chung và Tăng như pháp hòa hợp tác pháp không cho ở chung mà ở chung. Có hai loại ở chung không có lỗi: Tự mình làm hạnh ở chung và Tăng như pháp hòa hợp tác pháp cho ở chung.

Có hai loại tổn: Tự mình làm tổn và Tăng như pháp hòa hợp tác pháp làm cho tổn. Có hai loại không tổn: Tự không làm tổn mình và

Tăng như pháp hòa hợp tác pháp làm cho không tổn .

Có hai loại người cuồng nên cho yết ma si, đó là người có nhớ nghĩ và người lúc nhớ nghĩ, lúc không nhớ nghĩ. Có hai loại cuồng từ căn bản, có hai loại cuồng do chú thuật, có hai loại cuồng do uống thuốc, có hai loại cuồng do tâm, có hai loại cuồng do thống khổ.

Có hai loại bạch pháp hộ trì thế gian là có hổ và thẹn. Nếu hai bạch pháp này không hộ trì thế gian thì không phân biệt cha mẹ, anh em, chị em..., tức là phá pháp làm người giống như bò dê gà chó.... Nếu hai bạch pháp này hộ trì thế gian thì phân biệt được cha mẹ, anh em, chị em..., tức là không phá pháp làm người, không phải là bò dê gà chó.... Người không có hổ thẹn mà có bạch pháp nơi tâm thì không có lý đó; tâm không có bạch pháp thì chỉ có sanh tử, không có giải thoát. Người có hổ thẹn thì có bạch pháp nơi tâm; tâm có bạch pháp thì tâm thanh tịnh, không có sanh tử, được giải thoát, không thọ thân sau (hậu hữu).

